



Publicaziuns dalla vischnaunca, jamna 9

Annunzias da baghegiar

All'instanza da baghegiar ei sin fundament digl art. 64, alinea 2 dalla lescha da baghegiar e digl art. 40 dall'ordinaziun davart la planisaziun dil territori dil cantun Grischun OPT vegniu annunziau suandonts projects:

Nr. 2010-2014

Vischnaunca politica, Center da sport e cultura, Via Alpsu 51, 7180 Disentis/Mustér; endrizzar in local pil club da tennis e construir ina piazza da seser, parcella 1351, Via Alpsu 51, 7180 Disentis/Mustér.

Nr. 2010-2016

Amalia Cathomen-Manetsch, Via Cavardiras 7, 7180 Disentis/Mustér; sanar il mir dil curtin e la scala da curtin, parcella 893, Via Cavardiras 7, 7180 Disentis/Mustér.

Nr. 2010-2017

Ignaz Jacomet, Via Peisel 22, 7186 Segnas; isolaziun e sanaziun dil tett dil baghetg annex, parcella 1108, Via Peisel 22, 7186 Segnas.

Encunter quellas decisiuns san ins protestar a scret enteifer 20 dis dapi la publicaziun alla suprastonza communalia.

Disentis/Mustér, ils 2-3-2010

Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Votaziuns federalas e cantunalas dils 7 da mars 2010

L'urna principala en casa communalia ei aviarta sco suonda:

Venderdis 5-3-2010 16.00–17.15 uras

Sonda 6-3-2010 18.30–19.30 uras

Dumengia 7-3-2010 9.00–11.00 uras

Plinavon ei l'urna a **Segnas** aviarta sonda u dumengia **mes'ura avon il survetsch divin**.

La documentaziun per las votaziuns duess mintga votant(a) haver obtenui. Cass cuntrari san ins s'annunziar immediatamein, denton **sil pli tard entochen venderdis, ils 5 da mars 2010 allas 17.00 uras** tier l'administraziun communalia (tel. 081 920 36 36).

Levgiament da votar

Mintga votant(a) ha la pusseivladad da dar giu sia vusch a scret. En gliez mument sto el/ella osservar il suandont:

1. Emplenir ora ils cedels da votar e metter quels en la cuviarta da votar e serrar giu ella.
2. Metter la cuviarta da votar ensemen cun il certificat dil dretg da votar **suttascret** en la cuviarta, cun la quala Vus haveis obtenui la documentaziun da votaziun.
3. La cuviarta ch'ei adressada all'administraziun communalia saveis Vus tarmitter cun posta (**supplicau da francar**) ni directamein fierer en la scaffa da brevs dalla casa communalia.

Ils cedels da votar ston esser sil pli tard la sonda, ils 6 da mars 2010 allas 12.00 uras tier l'administraziun communalia.

Il certificat dil dretg da votar ei da suttascriver. **Senza Vossa suttascripziun cun agen maun ei la votaziun nunvaleivila. Substituziun ei buca lubida.**

Suprastonza communalia Disentis/Mustér



Per in prospereivel avegnir – Resoluziun en favur d'ina buna collaboraziun regiunala Mustér

Il cussegli da vischraunca s'engascha per la collaboraziun regiunala ed undrescha Sergio Berger per sia participaziun all'olimpiada

En sia seduta dil venderdis vargau ei il cussegli da vischraunca s'occupaus intensivamein cun il program d'activitatad 2009–2012 ed ha approbau unaninamein ina resoluziun en favur d'ina buna collaboraziun regiunala.

Gia en siu plaid introductiv ha il president dil cussegli, Robert Cajacob, puntuau la necessitat d'ina stretga collaboraziun enteifer la regiun.

Il parlament communal ha repassau ed adattau il program d'activitat per la perioda d'uffeci 2009–2012. Quei program cuntegn las visiuns ed intenziuns, sco era las incaricas ed ils projects impurtonts, che las autoritads communalas vulan realisar. Sco il president communal *Dumeni Columberg* sa confirmar cun satisfacziun, ei la vischraunca sin buna via. In tschappel impurtonts projects han saviu vegnir realisai. Denter auter setracta ei dil stabiliment per la gruppa tecnica a Cuoz e dall'engrondaziun dalla Casa da tgira Sursassiala a Mustér. Il Cantun ha approbau l'emprema fasa dalla procedura. La concurrenza da project ha cattau in bien eco. En tut ein 44 architects s'annunziai e san suttametter entothen l'entschatta d'avrel 2010 lur projects.

Cun quella caschun ha geraua *Cecilia Maissen-Desax* orientau sur dil curriu e passau en connex cun la casa d'attempai *Tgasa Sontgaclau* a Curaglia. Las mesiras instradadas sebasan sin las disposiziuns dils organs cantunals.

El decours dalla debatta ei il cussegli era s'occupaus cun la *Nova ulivaziun da finanzas*. El ei perschuadius che quei project ei da grond avantag per la vischraunca ed el recamonda d'approbar el. Suenter ina animada discussiun approbescha il parlament communal unanimamein ina resoluziun en favur d'ina buna collaboraziun regiunala. La suprastonza communal vegn incaricada da s'engaschar per la realisaziun d'in bigliet communabel denter las pendicularas da Mustér e Sedrun sco era per ina stretga collaboraziun regiunala sin tuts secturs.

Undrientscha per Sergio Berger

Suenter la seduta s'entaupan las autoritads cun Sergio Berger, sia famiglia ed ils amitgs sportivs per festivar ed undrar las bunas prestaziuns da siu convischin, ch'ha giu la quida da separicipar als giugs olimpics a Vancouver ella disciplina mesapipa. Quei ei stau ina distincziun tut speciala ed ina beinmeritada renconuschientscha da sias prestaziuns extraordinarias. Las autoritads communalas selegran ed admettan a Sergio cordiala gratulaziun.

Resoluziun en favur d'ina buna collaboraziun regiunala

Las autoritads communalas da Mustér ein repetidamein s'occupadas cun la collaboraziun turistica sin palancau regiunal. Avon dudisch onns ein las duas uniuns da cura Mustér e Sedrun s'unidas ad ina organisaziun communabla «Sedrun Mustér Turissem» (SMT). Las duas vischrauncas da Tujetsch e Mustér sco era ils partenaris turistics han sustenui quei process da collaboraziun da tutta forza. El senn d'ina buna coordinazion eis ei vegniu elaborau ina lescha communabla per igl incasso dallas taxas da cura e taxas per la promozion dil turissem. L'execuziun da quella incarica ei vegnida surdada a SMT. Plinavon han omisduas vischrauncas exequiu communablamein cun gronda breigia il detretschament dallas incaricas e dallas cumpetenzas denter vischrauncas e SMT.

SMT dispona oz d'ina structura consolidada e d'ina equipa habla d'exequir las differentas incaricas. Denter auter organisescha SMT numerus arranschaments, diregia in sistem da reservaziun, procura per in bien marketing ed ina vasta informaziun pils hops. Quella lavur communabla gida a nezegiar las sinergias, augmenta l'efficienza e vegn appreziada da hospes ed indigens.

La collaboraziun turistica ei secumprovada. La suprastonza communal ed il cussegli da vischraunca vesan negins motivs perschudents per ina separaziun e disfatga dalla buna collaboraziun contonschida el davos decenni. Quei ch'ei vegniu construui cun tonta breigia e cun bia stenta astgan ins buca destruir d'in mument sin l'auter. Il contrari: Ina separaziun ei da donn per la promozion economica ed in fatg negativ per novs investurs. El mument vegn ei examinau differentas opzioni e sligiaziuns pusseivlas per cooperaziuns futuras.



Ina decisiun alla sperta davart ina separaziun ei era ord quella perspectiva deplazzada, tonpli ch'ei dat regina alternativas concretas. La Sursassiala collaborescha sin numerus secturs e quei aschibein dalla veta publica sco dalla economia privata. Sulettamein las pendicularas han strategias e filosofias differentas. Quei fatg exista dall'entschatta enneu ed ei negin motiv per ina sistida dalla collaboraziun regiunala. Per satisfar a lur basegns han ins approbau la nozun dalla «geometria variabla», q.v.d. ch'ils partenaris han la pusseivladad e libertad da separticipar a singuls products ed acziuns cun au-tras regiuns. Ina da quellas ei il pass regiunal Surselva, che gida da surmontar la munconza d'in bigliet communabel denter las pendicularas da Mustér e Sedrun. Dil reminent ei era l'avertura permanenta dil pass Lucmagn in progress, dil qual omisduas societads profiteschan. Ina separaziun cunterfa era a tuttas tendenzas actualas, nua ch'ins sesprova d'intensivar la collaboraziun sur ils stretgs cun-fins communals ora. In bien exempli ei il Center sursilvan d'agricultura. Dacuort han ils purs dalla Cadi decidiu da baghegiar ina cascharia regiunala a Salaplauna. La viseta dalla presidenta della Con-federaziun, Doris Leuthard, dils 5 da mars 2010 confirma, ch'era las autoritads federalas sustegnan e promovan tals centers regiunals.

Considerond quellas necessitads ha la vischnaunca da Mustér dau en siu program d'activitat 2009–2012 in ferm accent all'intensivaziun dalla collaboraziun regiunala. Quei ei la directiva per la posiziun ufficiala dalla vischnaunca da Mustér.

En sia seduta dils 26 da fevrer 2010 ha il cussegli da vischnaunca repassau ed actualisau il program d'activitat 2009–2010. En quei connex eis el era s'occupaus cun la collaboraziun regiunala. Il parlam-ment ei dalla perschuasiun, ch'ei drovi oz ed el futur ina intensiva collaboraziun denter las vischnauncas e quei sin tuts secturs, specialmein sil camp economic. El selegra che la Gastro Mustér e Val Medel ei medemamein s'exprimida per ina collaboraziun sil sectur turistic, respectivamein encunter ina separaziun da Sedrun Mustér Turissem.

Sin fundament dils interess communabels (p.ex. loipa Cadi) speran las autoritads communalas ch'era las vischnauncas vischinontas, en emprema lingia Medel, Sumvitg e Trun, separticipeschien alla cu-minanza regiunala SMT. Cheutras dess ei ina unitad pli ferma cun dapli pussonza ed efficienza sin la fiera naziunala. Tenor il principi dalla geometria variabla eis ei plinavon pusseivel da nezegiar las si-nergias cun cooperar aschibein cun la regiun San Gottardo sco era cun la Surselva, leu nua che quei ei prudent (Project Quattro).

Il cussegli da vischnaunca spera fermamein ch'ei reusseschi d'anflar ina megliera collaboraziun denter las pendicularas da Mustér e Sedrun e ch'ei detti bingleiti in bigliet communabel. Quei ei in vegl po-stulat aschibein dalla populaziun sco dils hospes.

A caschun dalla seduta dils 26 da fevrer 2010 ha il cussegli da vischnauna incaricau la suprastanza communalala da s'engaschar per la realisaziun da quei vegl desideri sco era per ina buna collaboraziun regiunala sin tuts secturs.

Nova ulivaziun da finanzas (NFA)

Ils 7 da mars 2010 decida il pievel grischun sur dalla Nova ulivaziun da finanzas. Quei project preveda ina refuorma fundamentala dallas relaziuns finanzialas denter il Cantun e las vischnauncas. La regla-mentaziun dad oz datescha digl onn 1958 ed ei perquei en bia graus buca pli actuala ed era buca gesta. In'adattaziun da quei sistem ei necessaria. Per la vischnaunca da Mustér porta il niev sistem considerabels avantatgs. En special eis ei previu ina contribuziun cantunala da varga dus milliuns francs per reducir ils deivets dalla vischnaunca.

Sper differents auters facturs positivs ei la Nova ulivaziun da finanzas in bien agid per sanar nossas finanzas communalas.

Per quels motivs sustegnan las autoritads communalas il project dalla Nova ulivaziun da finanzas.

Suprastanza communalala



Via Pintga – via privata da quartier Fixaziun definitiva dil territori da perimeter

Sin fundament digl art. 22 dalla lescha davart l'avertura pil traffic ha la suprastanza communalia trac-tau las protestas inoltradas e decidiu il suandont:

- Las protestas inoltradas veggan renviadas
- Il territori da perimeter cumpigliau vegg approbaus definitivamein
- La Via Pintga vegg classificada sco via privata da quartier
- La part dils cuosts per la vischunaunca vegg fixada definitivamein
- La part dils cuosts ch'ei adossada allas persunas privatas vegg fixada definitivamein

El rom da quella procedura publichescha la suprastanza communalia suandonts documents:

- Territori da perimeter cumpigliau (plan da situaziun)
- La classificaziun dalla via (tenor conclus dil cussegli da vischunaunca)
- La part dils cuosts ch'ein da purtar entras la vischunaunca (tenor messadi al cussegli da vischunaunca)
- La part dils cuosts ch'ei adossada allas persunas privatas (tenor messadi al cussegli da vischunaunca)
- Il conclus dalla suprastanza communalia

Ils acts ein exponi per investa en casa communalia (stanza nr. 10) duront las uras da spurtegl.

Encunter la decisiun dalla suprastanza sa veggir recurriu enteifer 30 dis dapi la communicaziun alla Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Suprastanza communalia

Purschida gratuita

La vischunaunca da Mustér porscha a ses habitants la pusseivladad da visitar gratuitamein la *Casa da traffic a Lucerna* (www.verkehrshaus.ch). Al spurtegl dall'administraziun communalia sa per **mintga di** digl onn veggir retratg **5 entradas gratuitas**. En quella purschida ei cunteniu:

- entrada gratuita ella Casa da traffic a Lucerna cun museum, planetarium, museum da Hans Erni
- teater da film IMAX per in prezi special (frs. 4.– reducziun)
- 10% rabat sin artechels ella stizun dil museum

Co fuss ei da far inagada in'excursiun a Lucerna, forsa gest cun nezegiar la carta dil di per viagiar cun quasi tut ils mieds da traffic publics en Svizra? Dapli informaziuns retschevevis Vus tier l'administraziun communalia Mustér (tel. 081 920 36 36 ni e-mail: admin@disentis.ch).

Nus giavischein ina nunemblideivla aventura el museum il pli frequentau en Svizra.
Suprastanza communalia

Controlla da habitants

Mortori

Giusep Anton Giger-Fry, naschius ils 18 da mars 1930, morts ils 24 da fevrer 2010.



Seria d'informaziun dils uffecis forestals Sursassiala e Sumvitg pertucont il diever d'uaul e diever digl ur d'uaul

Tenor lescha d'uaul federala e cantunala vegn attribuiu agl uaul gronda protecziun, quei ton egl intern digl uaul sco era agl ur digl uaul. Perquei ei l'utilisaziun privata digl uaul fetg limitada – perfin egl agen uaul! Aschia ein il diever nuscheivel digl uaul e l'utilisaziun per in auter intent scumandai. Proprietaris d'uaul e persunas che fan diever digl uaul vegnan informai digl uffeci forestal

Secunda part: Deposits e deponias egl uaul

Deposits e deponias selvadias da tuttas sorts ein buca lubidas egl uaul. Deponias egl uaul ein nuscheivlas e periclitescan ni donnegieschan las funcziuns e la cultivaziun digl uaul. Ord quei motiv eis ei scumandau da deponer egl uaul curdems verds, curdems da curtin, cumpost, tagl dil pastget, tagl da pumera, tschespet, fein bletsch, lenna da tagl, curdems da habitadi, rufids da baghetg, apparaturas electronics, mobilias da curtin, pneus eav.

Igl allontanament selvadi da rumien sa menar tier donns ecologics (denter auter influenescha la flora da curtin daventada selvadia la vegetaziun digl uaul, rumians san tschuffergnar l'aua). En mintga cass procura tal per dagrettas buca mo tier las persunas che schubregian igl uaul, mobein era tier la populaaziun. Da risguardar ei che la dismessa dil rumien sto vegnir sbursada entras il maun public.

Tier damondas stattan ils uffecis communals e cantunals responsabels a Vossa disposiziun.

Rimnada da folias da silo

Mira sut la rubrica dalla Regiun Surselva.

**Clom d'urgenza 118
Agid dils pumpiers da tuttas uras!**

Preziadas vischinas, prezai vischins

Las vischnauncas da Medel, Tujetsch e Mustér possedan uss mo pli in corp da pumpiers. Ell'organisaziun mutta quei ina gronda midada per las vischnauncas, mo cunzun per las persunas che prestan survetsch. Per Vus resta denton il clom d'urgenza 118 era egl avegnir. Nus supplichein perquei Vus d'alarmar ils pumpiers adina sur quella numera da telefon e buc empruar da contactar pumpiers sin via privata. Vus levgeis cheutras nossa lavour e scursanis il temps d'alarmaziun marcantamein.

Dapli informaziuns anfleis Vus sin nossa nova pagina d'internet sut www.pumpiers-sursassiala.ch.

Engraziel per Vies sustegn!
Vos pumpiers Sursassiala

Pro Senectute: Cuors «handy» practice

In cuors per persunas che vulan sesurvir bein d «handy» (telefonin). Nus telefonein, emprendin d'enconuscher las funcziuns dil menu ed arcunein numeras da telefon. (Fagei aschi bien e communi- chei tier l'annunzia la marca ed il tip da Vies handy.) Quell'occurrenza sedrezza a persunas da 60 onns ensi.

Menadra: Pia Dermon, Rätia Energie, Glion

Datum: mardis, ils 23 da mars 2010

Temps: 14.00–16.15 uras

Liug: Casa sogn Gions, Mustér

Annunzia: tochen gliendisdis, ils 15 da mars tier Pro Senectute Grischun,
Alexanderstrasse 2, 7000 Cuera, tel. 0844 850 844 (tarifa locala)



Pro Senectute: Kurs Handy – praktisch

Ein Kurs für Leute, die ihr Handy sicher bedienen wollen: Wir telefonieren, lernen die Menüfunktionen kennen und speichern Telefonnummern. (Bitte teilen Sie uns bei der Anmeldung Marke und Typ Ihres Handys mit.) Dieser Anlass richtet sich an Personen ab 60 Jahre.

Leitung: Pia Dermon, Rätia Energie, Ilanz

Datum: Dienstag, 23. März 2010

Zeit: 14.00–16.15 Uhr

Ort: Altersheim Sogn Gions, Disentis

Anmeldung: bis Montag, 15. März bei Pro Senectute Graubünden, Alexanderstrasse 2 7000 Chur, Tel. 0844 850 844 (Lokaltarif)

Fiera da resti d'affons cun stiva da caffè

Nus prendein encounter bien, schuber ed entir resti da stad e d'unviern tochen grondezia 176, termagls, calzers, sezs d'autos e da meisa, crotschas, velos eav. Dunnas che drovan ina nova numera ni han damondas san prender si contact cun Sonja Durschei, tel. 081 936 43 09.

Dar giu resti:

Venderdis, ils 19 da mars 2010 dallas 16.15 entochen allas 16.30 uras

Vendita:

Venderdis, ils 19 da mars 2010 dallas 19.00 entochen allas 21.00 uras
Sonda, ils 20 da mars 2010 dallas 9.00 entochen allas 10.30 uras

Retuorn dil resti buca vendiu (minus 20%):

Il resti vegn returnaus e pagaus sonda, ils 20 da mars 2010 allas 13.15 entochen allas 13.30 uras. Per uorden che maunca surprendin nus negina responsabladad.

*Uniun da dunnas Mustér
Mummas cun affons pigns*

Kinderkleiderbörse mit Kaffeestube

Wir nehmen gut erhaltene, saubere und ganze Sommer- sowie Winterkleider bis Grösse 176 entgegen sowie Spielsachen, Schuhe, Auto- und Tischsitze, Kinderwagen, Velos usw. Frauen, die eine Nummer brauchen oder Fragen haben, können mit Sonja Durschei, Telefon 081 936 43 09, Kontakt aufnehmen.

Annahme:

Freitag, 19. März 2010, von 16.15 bis 16.30 Uhr in der Turnhalle Cons, Disentis

Verkauf:

Freitag, 19. März 2010, von 19.00 bis 21.00 Uhr

Samstag, 20. März 2010, von 9.00 bis 10.30 Uhr in der Turnhalle Cons, Disentis

Auszahlung (abzüglich 20%) und Rückgabe:

Samstag, 20. März 2010, von 13.15 bis 13.30 Uhr in der Turnhalle Cons, Disentis Für fehlende Sachen übernehmen wir keine Haftung.

*Uniun da dunnas Mustér
Mummas cun affons pigns*



Uniun da dunnas Mustér
Di d'oraziun mundiala

Dumengia, ils 7 da mars 2010 allas 17.00 uras el center Aua Viva.

Il tema ei: Tut quei che respira laudi il Segner, che deriva dalla liturgia da Camerun.

Ei vegn rimnau ina collecta per differents projects per sustener giuvnas e dunnas ord Camerun.

Cordialmein envida
l'uniun da dunnas Mustér

Beach Sport Plaun Petschen, Cumpadials

L'Uniun da cultura e sport Cumpadials ha instradau l'idea da realisar a Plaun Petschen, Cumpadials, in plaz da sport sil sablun. Quei plaz duei esser multifars per differents sports (ballareit, ballapei, badmin-ton, ulteriuras activitads sportivas sco era per termagliar per l'entira famiglia).

Per la realisaziun ed il menaschi dil plaz vegn fundau ina nova uniun. La fundaziun dall'uniun ha liug

sonda, ils 13 da mars 2010 allas 20.00 uras ell'ustria dalla Staziun a Sumvitg/Cumpadials.

Tut ils interessents ed amitgs dil sport dalla regiun (seigi quei persunas che vulan separticipar activamein ni era mo sco commembers passivs) ein cordialmein beinvegni a quella sera d'informaziun e fundaziun dall'uniun.

Persunas che san buca prender part quella sera mo han denton tuttina interess san s'annunziar tier:

Lucas Tuor, lucas.tuor@bluewin.ch, 079 759 32 22
Gion Michel Flepp, info@gmflepp.ch, 079 675 81 71

Fagess plascher da s'entupar cun biars amitgs dil sport.

Cordialmein envidan
ils iniziants: Lucas Tuor e Gion Michel Flepp

Uniun samaritana Mustér

Exercezi regiunal dallas uniuns samaritanas Tujetsch, Medel e Mustér a Sedrun (contuorn dalla plazza da glatsch) **gliendisdis, ils 8 da mars 2010.** L'Uniun samaritana Mustér serimna allas **18.40 uras avon halla Cons.**

Equipament: resti cauld, buns calzers e cazzola da maun.

Igl exercezi ha liug da tutt'aura.

Suenter igl exercezi vegn purschiu a tuts participonts in pign refrestg ell'ustria dalla staziun.

Sperond sin ina stedia participaziun salida cordialmein
la presidenta



SVKT-turnier da bal da reit (Netzball)

Cun 24 equipas da dunnas **sonda, ils 13 da mars 2010** allas 14.00 uras el Center da sport e cultura Disentis/Mustér. Rangaziun ca. allas 22.45 uras. Ustria per tuts!

Sin Vossa viseta selegra

*Uniun da gimnastica da dunnas
UGDM Mustér*

Banca Raiffeisen Cadi Radunanza generala 2010

La radunanza generala dalla Banca Raiffeisen Cadi ha liug **venderdis, ils 12 da mars 2010 allas 20.00 uras** en halla plurivalenta dil Center da sport a Mustér.

*Cussegli d'administraziun
Banca Raiffeisen Cadi*

Ludoteca Mustér
Liug/Ort: Halla Cons, tel. 076 494 39 92
e-mail: ludoteca@disentis.ch

Uras d'avertura / Öffnungszeiten:

Gliendisdis/Montag: 18.30–20.00
Gievgia/Donnerstag: 16.00–17.30
Venderdis/Freitag: 18.30–20.00

Vies team dalla ludoteca

Biblioteca populara, Mustér

Liug: Casa da scola, tel. 081 947 52 90, biblioteca@disentis.ch

Sut **www.disentis.ch** ni **www.bibliotecas-surselva.ch** anfleis Vus nies entir catalog bibliotecar. Per e-mail savevis Vus reservar ina ni pliras medias ed enteifer 5 dis retrer ad emprest ellas en biblioteca populara.

La biblioteca ei aviarta:

Gliendisdis 18.30–20.00 uras
Mardis 13.30–15.00 uras
Gievgia 16.00–17.30 uras
Venderdis 18.30–20.00 uras

Nies motto: Leger . . . tedlar . . . mirar . . . !
Nus selegrein da mintga viseta.

Biblioteca populara Mustér
